

Referat fra møte i Den nordiske samarbeidskomiteen for journalistutdanninger ved BI i Nydalen, Oslo

Tid: Tirsdag 22. september 2009, kl. 9:00-15:00

Tilstede: Jo Beck-Karlsen (BI), Turid Borgen (Universitetet i Stavanger), Ann-Irene Buljo (Samisk Høgskole), Ulla Stina Ewenfeldt (Göteborg Universitet), Anne Fogt (Høgskolen i Oslo), Bjørg Halvorsen (Høgskolen i Oslo), Henrik Jørgensen (Danmarks Medie- og Journalisthøjskole), Dag Kristoffersen (Høgskolen i Bodø), Håkan Lindhoff (Stockholm Universitet), Jørgen Poulsen (Roskilde Universitet), Raimo Salokangas (Universitetet i Jyväskylä), Karin Stigbrand (Södertörn Högskole), Espen Sem Sørmo (Mediehøgskolen Gimlekollen), Charlotte Wien (Syddansk Universitet), Jan Ytreshorn (Høgskulen i Volda), Henrika Zilliakus-Tikkanen (Universitetet i Helsingfors, Jan Örneus (Södertörn Högskole), Ingemar Åttingsberg (Midtuniversitetet Sundsvall)

Neste møte: Tirsdag 16. februar 2010, kl.11:00 – 17:00, Södertörn Högskole

Saksliste

1. Velkommen ved Jo Beck-Karlsen.
2. Oppsummering av årets søknadsrunde til Nordplus. Hva ble gjort og hva kan gjøres bedre? Innspill til neste års søknad. Statusrapport for prosjektene som fikk tildeling.
3. Fremtidig drift av nettverket. Hvordan bruker vi medlemsavgiften? Bør den justeres? Bør møtefrekvensen reduseres til en gang i året? Hvordan bruker vi hjemmesiden og nettet best mulig?
4. Statusrapport for det kommende lærerseminaret. Hvor langt er man kommet? Hvordan er finansieringsplanen? Hvordan skal utdanningene medvirke?
5. Statusrapport for Hovdabrekka-prosjektet.
6. Statusrapport angående baltiske læresteder som assosierte medlemmer.
7. Nytt fra utdanningsstedene.
8. Henrik Jørgensen takker for seg og Anne Fogt tar over som leder for Den nordiske samarbeidskomiteen for journalistutdanninger.
9. Eventuelt

1

Jo Bech-Karlsen ønsket velkommen og fortalte litt om BI, en handelshøgskole drevet som privat stiftelse. Det nye bygget i Nydalen er Oslos største bygning og har vunnet (flere?) arkitekturpriser. Studiestedet har nest flest studenter i Norge etter Universitetet i Oslo. Journalistutdanningen er en liten utdanning ved BI. De tilbyr en Bachelor i økonomisk journalistikk og en Master i flermedial ledelse. Masterutdanningen er en spesialisering innenfor Master of Management programmet ved BI. Det er for det meste redaktører og redaksjonssjefer som tar denne utdanningen.

Innenfor forskning er de særlig opptatt av et flermedialt perspektiv og driver for tiden et nordisk prosjekt i samarbeid med utdanningene i Kalmar og Århus der de ser på flermedialitet i nordiske mediehus.

2

Årets søknad til Nordplus var basert på en videreføring av tidligere søknader i nettverket. Det ble søkt støtte til videreføring/videreutvikling av nettverket, til student- og lærermobilitet mellom medlemsinstitusjonene, til et seminar i forbindelse med Hovdabrekka-prosjektet, til et seminar for å sette i gang et større nordisk samarbeidsprosjekt om den multimediale featuren og til et nordisk samarbeidsprosjekt om videreutvikling og samarbeid om kurs i klimajournalistikk knyttet til utenriksreportasje.

Det ble ikke innvilget støtte til videreutvikling av nettverket eller til seminar knyttet til Hovdabrekka-prosjektet, men seminaret om den multimediale featuren og utvikling av

samarbeid om kurs i klimajournalistikk knyttet til utenriksreportasje fikk tildelt midler. Mobilitetsmidlene var omtrent som tidligere.

Lærerseminaret i 2010 har som fokus tilpasning av utdanningene til dagens medievirkelighet. Arbeidsgruppene på seminaret kan også jobbe med felles prosjekttankegang i forhold til fremtidige mulige søknader om Nordplussstøtte. Støtte til lærerseminaret blir det viktigste i kommende Nordplussøknad.

I forhold til student- og lærermobilitet skal Nordpluskoordinatoren hvert semester sende ut informasjon om stipendmulighetene. Til det trenger hun kontaktinformasjon på internasjonale koordinatorene som driver med utveksling på studiestedene. Kontaktinformasjon kan sendes til Bjorg.Halvorsen@jbi.hio.no

3

Vi fikk ikke støtte til videreutvikling av nettverket i år. Det vil si at vi ikke har midler til å sponse deltakernes reiseutgifter på nettverksmøtene. Nettverksmøtene blir imidlertid ansett som så verdifulle at medlemmene ikke ønsker å redusere frekvensen fra en gang i halvåret til en gang i året. For å gjøre møtene billigere kan de heller legges til steder som ikke koster for mye og på et tidspunkt som gjør at deltakerne ikke må overnatte. Middagen spanderes av verten.

Medlemsavgiften for to år brukes til Lærerseminaret som holdes annethvert år. Den bør nå reguleres opp, og på møtet ble det foreslått en opprunding til nærmeste 1000 eller 500 DKK fra dagens satser. Det ble enighet om at vi skriver ut faktura på de foreslåtte beløpene for 2009, men at dette fra 2010 reguleres i forhold til antall studieplasser ved den enkelte institusjon. Medlemmene må derfor sende inn oversikt over antall studenter ved sine studier.

Hjemmesiden <http://www.nordiskjournalistikk.org/> bør brukes omtrent som nå, til informasjon om Nordplus, lærerseminarer, nettverksprosjekter og kontaktinformasjon

4

Lærerseminaret arrangeres torsdag 16. september til lørdag 18. september 2010 på et konferansehotell beliggende ved sjøen i Kungälv, 3 mil fra Göteborg. Det er plass til i alt 120 personer fordelt på enkelt- og dobbeltrom. Prisen er 2900 SEK i hjelpensjon i dobbeltrom. Det blir tillegg for enkeltrom. I forhold til størrelse og medlemskontingent får hvert studiested et visst antall friplasser og betaler for resten av deltakerne. Forslag om to gratisplasser til små og fire til store institusjoner.

Lærerseminaret vil ha fokus på utdanningene og deres tilpasninger til dagens medievirkelighet. Fremtiden er nå. Det vil være plenumssamlinger og palett som i Gilleleje, innledere med medieanalyse og erfaringsdeling blant deltakerne med problematisering rundt kursutvikling, hva som undervises, pedagogikk, eksamensformer etc.

På møtet ble det mye diskusjon om nye typer journalistikk og nye typer journalister i dagens medievirkelighet. Hvordan henger utdanningene med? Det er færre fast ansatte journalister og det kreves at de arbeider mer multimedialt og fleksibelt. Mange må skape sin egen arbeidsplass og markedsføre seg selv og sin forretning. BI får nå dette inn i sin Bachelor. I Århus underviser man i entreprenørskap i 8. semester. I Finland underviser man i design og konseptutvikling i medieindustrien.

Knyttet til entreprenørskap, kommersialisering og nye medier er også en rekke etiske dilemmaer og det foregår mange forskningsprosjekter knyttet til dette for tiden som kan formidles ved seminaret. Aktuelle temaer kan være; redaktørrollen i nye medier, publikums rolle, "vær varsom plakaten" og nye medier, skillet mellom journalisten som objektiv intervjuer og subjektiv twitterer, sosiale mediers rolle i medievirkeligheten, utvikling av mer subjektiv journalistikk, subkulturer i journalistikken, skillet mellom reklame og redaksjonelt stoff.

Det ble en del diskusjon rundt tilpasning til den nye, kommersielle virkelighet versus motstand mot denne og kamp for den ideelle journalistikk. Hvordan skal utdanningene forholde seg til dette? Alminnelig enighet om at forskningstilknytningen i utdanningen er viktig som del av etisk og kritisk "vaksine" i forhold til journalistisk praksis.

Andre tema deltakerne på møtet syntes er interessante å ta med er:

- Diskusjon av det pedagogiske poeng i offentlig publisering av studentarbeider, knyttet opp mot ansvarsspørsmål.
- Journalistikk i nye former.
- EU-/økonomi-/valg-/sportsjournalistikk.
- Faglig analyse av dagens nyhetsbilde.
- Vektingen mellom teori og praksis.
- Fusk/plagiat i utdanningen og i praksisfeltet.
- Ansvarsspørsmål når studentene befinner seg i farlige områder – utenriksjournalistikk
- Utveksling – hvordan håndteres dette på de forskjellige utdanninger?
- Språk – integrering (hvor streng skal man være), grammatikk, anglifisering

Arrangementskomiteen ber komiteen i Gilleleje om navn på innledere for å se om noen av disse skal brukes igjen. Som i Gilleleje vil det bli studentreferenter. Utkast til program sendes ut før neste møte i Den nordiske samarbeidskomiteen i februar 2010.

Finansieringsplan.

Utover det antall som betales via medlemskapet må utdanningene betale full pris for deltakerne. Arrangementskomiteen sender ut forespørsel om hvor mange som sannsynligvis kommer. Den nordiske samarbeidskomiteen vil søke støtte til lærerseminaret på neste års Nordplussøknad. Arrangementskomiteen vil også forsøke å finne sponsorer.

5

Artikkel om årets innsamlede materiale i Hovdabrekka-prosjektet er ennå ikke klar. De siste resultatene vil bli formidlet på lærerseminaret i Kungälv.

6

Flere av utdanningene i Den nordiske samarbeidskomiteen for journalistutdanninger er også medlemmer av det nordisk-baltiske nordplussnettverket InterLinks10. Dette er et nettverk for masterutdanninger i journalistikk. Det ble foreslått å invitere InterLinks10 til neste nettverksmøte for å diskutere muligheten for et felles seminar der språket er engelsk. Hvis noen av plenumssamlingene/palettene ved lærerseminaret foregår på engelsk er det også mulig å invitere dem dit. Mange av medlemmene er imidlertid opptatt av at arbeidsspråket i Den nordiske samarbeidskomiteen for journalistutdanninger bør forbli skandinavisk også om balterne blir assosierte medlemmer.

7

- Fotojournalistutdanningen i Sundsvall vil nå foreta opptak ved arbeidsprøve/ opptaksprøve. Tror dette vil føre til bedre kvalitet. Har i 5 år hatt opptak basert på karakterer.
- I Göteborg er Ulla Sättereie blitt ny studierektor. De har fått en kandidatutdanning med kurs i veiledning "coaching management". De foretar oppdragsundersøkelser.
- I Helsingfors er de nyinnflyttet i nye lokaler der alle 3 årskull befinner seg sammen i produksjonslokalet. Foreign Reporting kurset er populært.
- I Stockholm har de nå innført et obligatorisk teoretisk førsteår og mener dette har vært vellykket i forhold til at studentene er bedre orientert enn før. De ser seg selv i en sammenheng. - 2-årig masterprogram har hovedfokus på teoretiske kurs. – Medieproduksjon er et ettårig kurs for studenter med 2 år journalistikk eller 2 år medier og kommunikasjon, fokus på lyd og bilde, digital produksjon og prosjekt. Medier og kommunikasjon feirer 20 år 3. desember, 50 år siden den første starten.
- I Volda har de nå innført samfunnskunnskap for journalister. Mange unge studenter har liten grad av samfunnskunnskap. De planlegger et masterprogram. Arbeider også med integrasjon av nettjournalistikk i utdanningen.
- I Kautokeino er de nå i gang igjen etter 2 års pause. De har fått nytt bygg. De har toårig kandidatutdanning med 15 plasser. 11 ble tatt opp i år. De håper å kunne tilby en 3-årig

bachelorutdanning. Av de som ble opptatt er 3 svenske, 2 finske, 1 russisk og resten fra indre Finnmark. Alle er samiskspråklige.

- Ved Gimlekollen ble 65 studenter tatt opp i år. De er totalt 120 studenter og har et bachelorprogram med valgfritt tredjeår. For tiden er det stor utskifting i personalet.
- Bodø har for mange studenter i år på grunn av overbooking. Har avviklet sitt studio. Ønsker erfaringsutveksling i forhold til utstyr og utstyrskrav.
- I Oslo har årets bachelorstudenter fått ny studieplan. Den første der 3. år er obligatorisk. Viktig for å få mer samfunnskunnskap og gi alle 4 mediespesialiseringer. Legger siste hånd på akkrediteringssøknad for egen Mastergrad i journalistikk. Den nåværende er akkreditert ved Universitetet i Oslo og tilbys i samarbeid med dem.
- BI utvikler nå ny bachelor med fokus på innovasjon, entreprenørskap og gravende/undersøkende journalistikk. Velger en nisje i stedet for å lære studentene litt om alt. Organiserer graveprosjekter som teamwork og coaching. Skriver lærebok i emnet.
- Ved Syddansk universitet i Odense har de fått ny leder, Anne Lena Landsted. Integrasjonen mellom teori og praksis er et stadig diskusjonstema. De er samlokalisert med Statsvitenskap.
- Ved Södertörn Högskole starter 2010 en ettårig etterutdanning i journalistikk for akademikere med fokus på research og nye medieformer. De har 40 plasser og 4 kvoter utfra utdanningsbakgrunn. MA i journalistikk 2010, både teoretisk og praktisk. Har fått bedre redaksjonsmiljø og utstyr og styrket bemanningen.
- I Jyväskylä har den nye nettsøknaden ført til økt antall søknader og det er nå vanskelig å komme inn. Yrkeshøgskoleutdanningen er 5 år, der man tar master direkte. Masterstudiet er toårig.
- I Århus søker man nå akkreditering for en profesjonsmaster i journalistikk. Det er nytt i Danmark. Fra før har man enten bachelorutdanning fra universitetet med en toårig master i journalistikk på toppen, eller, mindre populært, en Cand. Public. med journalistikk som grunnutdanning og master fra universitetet. Det er vanskelig å få unge til å ta masterutdanning når de har jobb. Utvikler nå double degree program med australske og amerikanske universitet. Feirer 40 år neste år.
- I Stavanger er journaliststudentene og multimediestudentene sammen første år. De ønsker mer samfunnskunnskap i utdanningen, ønsker også større tverrfaglighet på instituttet. En ny 3-årig bachelor er nå under utvikling der flermedialitet/tverrmedialitet står sentralt. De ønsker også å utvikle et masterprogram, men er ikke i mål.

Tilslutt: Forskjellige versjoner av mastergrader

- Masterprogram i Sverige er toårige heltidsstudier, men masterkurs kan være ettårige. De kaller bachelorgraden Phil.cand.
- I Bodø har de en erfaringsbasert mastergrad på 90 ECTS, mens akademiske mastergrader i Norge er program på 120 ECTS
- I Finland er det ikke nødvendigvis sammenheng mellom bachelorgrad og mastergrad, men oftest er det en sammenheng. I bachelorgraden må 50 % være hovedemnet, mens 50% kan være hva som helst. I mastergraden må 2/3 være hovedemnet, mens 1/3 kan være hva som helst.
- I Århus har de en master i redaksjonell ledelse på 60 ECTS. Det er en akademisk mastergrad, men den forutsetter ledererfaring.

8

Neste møte blir tirsdag 16. februar 2010 på Södertörn Högskole. Tidspunktet blir kl. 11:00-17:00 for å gjøre det mulig å reise frem og tilbake uten overnatting. Det blir middag tirsdag kveld for dem som blir igjen.

Oslo 08.12.2009

Referent: Bjørg Halvorsen